

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 000783 09 КжЗ
Бања Лука, 10.12.2009. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија мр Вељко Икановић, као предсједник вијећа, а судије Војислав Димитријевић и Слободан Милашиновић као чланови вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених П. Д. из М., општина Г. и Н. Ш. из Г., због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ ("Службени лист СФРЈ" број 44/76, 36/77, 56/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, и 3/90 и "Службени гласник Републике Српске" број: 12/93, 19/93, 26/93, 14/94 и 3/96), у вези са чланом 4. став 1. Кривичнога закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06 и 32/07), одлучујући о жалби окружног тужиоца из Б. Л., која је изјављена против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 000783 09 К од 25.5.2009 године, на сједници вијећа која је одржана 10.12.2009. године, на чијем су јавном дијелу присуствовали републички тужилац мр Ненад Врањеш, обојица оптужених и бранилац оптуженог Н. Ш., адвокат Н. Б. из Б. Л., а у одсутности уредно позваног браниоца оптуженог П. Д., адвоката З. К. из Н. Г., донио је

П Р Е С У Д У

Жалба окружног тужиоца из Б. Л. се одбија као неоснована и потврђује се пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 000783 09 К од 25.5.2009 године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 000783 09 К од 25.5.2009. године (у даљем тексту: побијана пресуда) оптужени П. Д. и Н. Ш. на основу одредбе члана члана 290. став 1. тачка в) Закона о кривичном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 50/03, 111/04, 115/04, 29/07, 68/07 и 119/08, 55/09, 80/09, 88/09 и 92/09) ослобођени су оптужбе да су починили кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ (који се у овој кривичној ствари примјењује на основу одредбе 4. став 1. Кривичног закона Босне и Херцеговине), чињенично поближе описаног том пресудом. На основу одредбе члана 100. став 1. Закона о кривичном поступку одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава, а на основу одредбе члана 108. став 4. истог законског

прописа, оштећени Х. Г. и З. Г. су са имовинскоправним захтјевом упућени на парнични поступак.

Против побијане пресуде жалбу је благовремено изјавио окружни тужилац из Б. Л. због, како то наводи у жалби, битне повреде одредба кривичног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања. Овом жалбом се предлаже да се побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

Бранилац оптуженог Н. Ш., адвокат Н. Б. из Б. Л. поднио је одговор на жалбу те предложио да се изјављена жалба окружног тужиоца одбије као неоснована, а побијана пресуда потврди.

На сједници вијећа републички тужилац је изложио жалбу окружног тужиоца из Б. Л., остајући код исте, док је бранилац оптуженог Н. Ш., адвокат Н. Б. из Б. Л. изложио и остао код поднијетог одговора на жалбу.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 312. Закона о кривичном поступку, у оном дијелу у којем се жалбама побија, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Изјављена жалба окружног тужиоца садржи тврдњу да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) Закона о кривичном поступку, наводећи да је изрека ове пресуде противрјечна датим разлозима, односно да у пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама, а да суд у потпуности није анализирао све проведене доказе, те их довео у међусобну везу, парцијално се позивајући само на неке дијелове исказа свједока при том не наводећи у цјелости садржину тих исказа, што је, по оцјени тужиоца, резултирало погрешним закључком суда, а самим тим и погрешним доношењем одлуке.

Међутим тужилац у својој жалби пропушта да наведе које су то одлучне чињенице о којима су изостали разлози, већ умјесто тога оспорава закључке првостепеног суда које се односе на правилност утврђеног чињеничног стања. Због тога у суштини се не ради о битној повреди одредаба кривичног поступка, већ о другом жалбеном основу, погрешно утврђеном чињеничном стању (члан 305. став 1. Закона о кривичном поступку).

Жалба се у претежном дјелу бави оспоравањем оцјене првостепеног суда у погледу сведочења О. Ц. При томе у жалби се наводи да првостепени суд „своју ослобађајућу одлуку заснива прије свега на исказу свједока О. Ц., недовољно или пак уопште не цијенећи при том и друге доказе изведене током главног претреса, пропуштајући тако да изврши њихову потпуну анализу и да их на јасан и логичан начин оцијени.“

Овакав навод жалбе је контрадикторан, обзиром да по концепту оптужбе управо исказ свједока О. Ц., треба оптужене да доведе у везу са извршењем предметног кривичног дјела. Сви остали докази могу се подијелити у двије групе. Једну групе чине они, претежно објективне природе, докази који потврђују да је кривично дјело извршено, на начин и на мјесту како је то оптужницом описано, али без идентификовања извршилаца. У ову групу доказа спадају и искази свједока оштећених З. Г. и Х. Г., обзиром да ово двоје свједока дају исказе о ономе што су у критично вријеме својим чулима опазили, а да се при томе не изјашњавају о личностима извршилаца. Другу групу доказа чине они свједоци који своја сазнања црпе од самог О. Ц. (свједоци В. Д. и Н. П.).

Првостепени суд је у складу са одредбом члана 287. став 1. Закона о кривичном поступку савјесно оцјенио сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима и на основу такве оцјене је извео закључак је ли нека чињеница доказана.

Питања која поставља жалба тужиоца или нису од значаја, или је на њих одговорио првостепени суд. Тако питање да ли је у вријеме извршења кривичног дјела свједок О. Ц., имао могућност да види оптужене, као такво полази од претпоставке да је првостепени суд утврдио супротно, односно да свједок О. Ц. није био присутан критичне прилике на лицу мјеста извршења дјела. Међутим, првостепени суд тако нешто није утврдио већ се правилно бавио оцјеном исказа овога свједока, односно могућношћу да се на основу његовог исказа идентификују извршиоци дјела. Остало је спорно, а што правилно уочава и првостепени суд, да ли се и у којем дјелу у односу на ову чињеницу може поклонити вјера исказу свједока О. Ц.. При томе треба имати у виду да је ово и једини непосредни доказ који нуди тужилаштво, а који доводи у везу оптужене са предметним кривичним дјелом.

Стога питања колики је био степен пажње свједока О. Ц. коју је посветио оптуженима (односно извршиоцима) у вријеме догађаја, његова способност да види догађај, укључујући физичку и менталну прецизност нису спорна. На питање да ли је свједок О. Ц. извршио препознавање спонтано и при том остао након тога досљедан, првостепени суд је дао одговор који се занима на оцјени његовог исказа. У крајњој линији то је јасно и самом подносиоцу жалбе обзиром на изражену потребу за предочавањем исказа које је свједок О. Ц. давао у току истраге, а што је управо била посљедица недосљедности у исказима које је давао у току истраге и на претресу.

Надаље предметна жалба анализира исказ свједока О. Ц., а у циљу подржавања тезе да је овај свједок био присутан за вријеме догађаја у којем је оштећени Х. Г.1 прво изашао из куће, а након тога и смртно настрадао. Међутим, ова чињеница је на посредан начин утврђена у току првостепеног поступка и није спорна. Наиме, првостепени суд поклањајући вјеру исказима свједока оштећених Х. и З. Г., је поклатио вјеру и дијелу тих исказа којима сагласно тврде да су у критично вријеме чули глас свједока О. Ц.

Међутим, као што је већ речено, присуство свједока О. Ц. спорном догађају, још увијек није довољно за утврђење да су и оптужени били присутни, односно да су били извршиоци предметног кривичног дјела. У прилог постојања сумње да су оптужени извршили кривично дјело које им се ставља на терет говори и исказ свједока З. Г. који није препознао нити једно лице, иако је неколико дана раније видио оптуженог Н. Ш. како излази из штале у којој је претукао његовог оца оштећеног Х. Г.1. Сумњу у истинитост тврдње да су оптужени извршили предметно кривично дјело поткријепио је и исказ заштићеног свједока „Х-10“, а што правилно уочава и првостепени суд, а чији исказ жалба само на уопштен начин оспорава, при томе не предлажући доказе који би довели у сумњу исказ овога свједока.

Код оваквог свједочења и оцјене исказа свједока О. Ц., губе на значају искази посредних свједока В. Д. и Н. П., осим што додатно бацају сумњу на исказ овога свједока. Ово прије свега због тога што се исказ свједока В. Д. разликује од исказа свједока О. Ц., па је било чак потребе за њихово суочавање. Са друге стране није јасно како (а и зашто) свједок О. Ц. није сва своја сазнања

о предметном догађају подијелио са онима који су највише заинтересовани, а то су син и супруга оштећеног Х. Г., са којима је био, а и остао, у добрим односима, те од којих му није пријетила било каква опасност.

Овај суд се није бавио евентуалним мотивима за овакво свједочење О. Ц., јер дата оцјена вјеродостојности исказа поменутог свједока чини ово питање беспредметним. Само у случају да је исказу свједока О. Ц. поклоњена вјера, тада би у циљу оспоравања истог, ваљало провјерити и доказе којима је циљ његова дискредитација. Међутим, како суд из других разлога није поклонио вјеру исказу свједока О. Ц., дакле на истом се не може заснивати осуђујућа пресуда, није битно постојање могућих мотива за овакво свједочење.

Имајући у виду све напријед наведено, овај Врховни суд сматра да је првостепени суд правилно поступио када је оптужене на основу овлашћења прописаног одредбом члана 290. став 1. тачка в) Закона о кривичном поступку ослободио од оптужбе, јер резултати проведеног доказног поступка нису довољни за пресуду којом би они били оглашени кривим.

Стога жалба окружног тужиоца се указује као неоснована, па је иста одбијена, а побијана пресуда потврђена, на основу овлашћења прописаног одредбом члана 319. Закона о кривичном поступку

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
мр Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић